

УДК 911.3.46

АНАЛІЗ ОСВІТНЬОГО КОМПЛЕКСУ ХУСТСЬКОГО РАЙОНУ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ

студ .4-го курсу Агоста А., наук. керівник ст. викл. Антонюк О.С.

Анотація. У статті проаналізовано показники розвитку дошкільної, позашкільної та загальної середньої освіти у Хустському районі. Визначено основні проблеми розвитку освітнього комплексу регіону. Висвітлено пріоритетні питання, над якими буде працювати район у навчальному році.

Ключові слова: освіта Хустського району, освітній комплекс, система освіти Закарпаття.

Освітня стратегія Хустського району у 2018/2019 навчальному році була спрямована на забезпечення стабільного функціонування й розвитку дошкільної, загальної середньої, позашкільної освіти, підвищення якості освітніх послуг, відповідно до стану соціально-економічного розвитку регіону, вимог суспільства, запитів громадян.

Вирішення поставлених у даному дослідженні завдань забезпечувалось використанням комплексу методів: порівняльно-географічного, статистичного, картографічного тощо.

Виклад основного матеріалу:

Відповідно до освітніх запитів населення на кінець 2017 року та станом на 01 червня 2018 року мережа дошкільних навчальних закладів залишилася сталою.

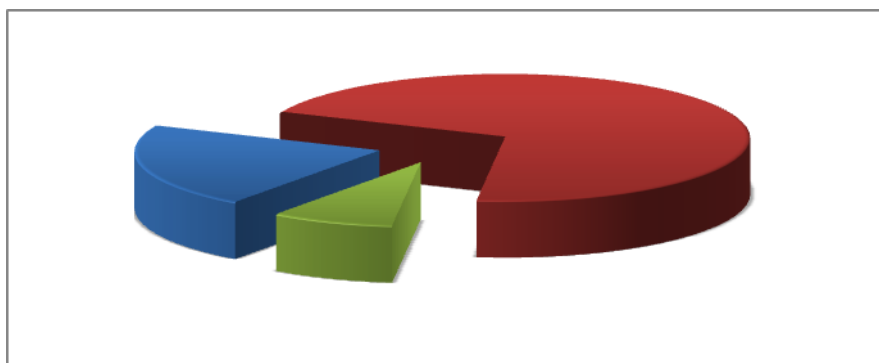

Рис. 1. Мережа дошкільних навчальних закладів Хустського району

Станом на 01 січня 2018 року в Хустському районі функціонує 31 заклад дошкільної освіти, зокрема, 22 заклади дошкільної освіти (далі – ЗДО) та 9 дошкільних підрозділів, які перебувають у складі навчально-виховних комплексів (далі – НВК), а саме:

5 закладів - Вертепський, Лунківський „Радість”, Поточанський, Шаянський НВК та навчально-реабілітаційний центр Хустської райдержадміністрації I ступеня;

4 заклади - Вишківський, Данилівський, Кривський та Монастирецький НВК I-III ступенів (Рис.1).

Для дітей з особливими освітніми потребами для навчання та реабілітації з вадами опорно-рухового апарату та з органічним ураженням ЦНС працює навчально-реабілітаційний центр Хустської райдержадміністрації, у якому утримується та виховується 42 дітей, зокрема, шкільний підрозділ - 28 учнів та дошкільний підрозділ для дітей дошкільного віку від 3 до 7 років, в якому працюють дві дошкільні групи і в них 16 дітей.

З метою забезпечення правового та соціального захисту дітей пільгової категорії, поліпшення їх умов життя на базі Нижньобистрівської загальноосвітньої школи-інтернат I-II ступенів працює дошкільна група для дітей старшого дошкільного віку. Кожного року в групі виховується та утримується до 15 дітей.

Станом на 01 червня 2018 року дошкільною освітою в Хустському районі охоплено 3186 дітей ясельного та дошкільного віку, що становить 61,4 %, в т.ч. міська місцевість – 60,8 %, сільська місцевість 66,1% (минулий рік – 62,0 %, в т.ч. міська місцевість – 63,9 %, сільська місцевість 54,9%).

Всіма формами дошкільної освіти охоплено 3327 дітей ясельного та дошкільного віку, що становить 73,4 % по району.

Всього по дошкільних навчальних закладах району працює 126 груп. На території Вишківської селищної ради працює Вишківський дошкільний навчальний заклад з угорською мовою навчання, в якому працюють 4 групи і виховується та утримується 100 дітей.

У закладах дошкільної освіти, дошкільних підрозділів НВК та на базі п'ятих шкіл працюють 17 груп з короткотривалим перебуванням для дітей старшого дошкільного віку, у яких виховується 383 дітей, що становить 27,0 % від загальної кількості дітей старшого дошкільного віку. Інклюзивних дошкільних груп на базі дошкільних навчальних закладах та навчально-виховних комплексах немає.

Чисельність дітей у ДНЗ з розрахунку на 100 місць станом на 01 червня 2018 року становить 134 дітей, проти минулорічного показника 140.

Для забезпечення права громадян району на здобуття повної загальної середньої освіти у Хустському районі функціонують 45 закладів загальної середньої освіти, із них: 6 - ЗОШ I ст., 7 - ЗОШ I - II ст., 23 - ЗОШ I – III ст., 5 - НВК I ст. та 4 реорганізованих у 2016 році НВК I – III ст. (Вишківський навчально - виховний комплекс „загальноосвітній навчальний заклад I – III ст. – дошкільний навчальний заклад” ім.Ференца Келчеї, Данилівський навчально-виховний комплекс „загальноосвітній навчальний заклад I – III ст. – дошкільний навчальний заклад”, Кривський навчально-виховний комплекс „загальноосвітній навчальний заклад I – III ст. – дошкільний навчальний заклад”, Монастирецький навчально-виховний комплекс „загальноосвітній

навчальний заклад I – III ст. – дошкільний навчальний заклад”), які складаються з двох підрозділів: дошкільного та шкільного.

Наявна кількість класів у закладах освіти району – 628, в тому числі Нижньобистрівська загальноосвітня школа-інтернат I-II ступенів – 9 та навчально-реабілітаційний центр - 4 (2016р – 626).

Загальна кількість учнів закладів освіти Хустського району – 11748 (2016р. – 11660); учнів 1-х класів – 1333 (2016р. – 1395).

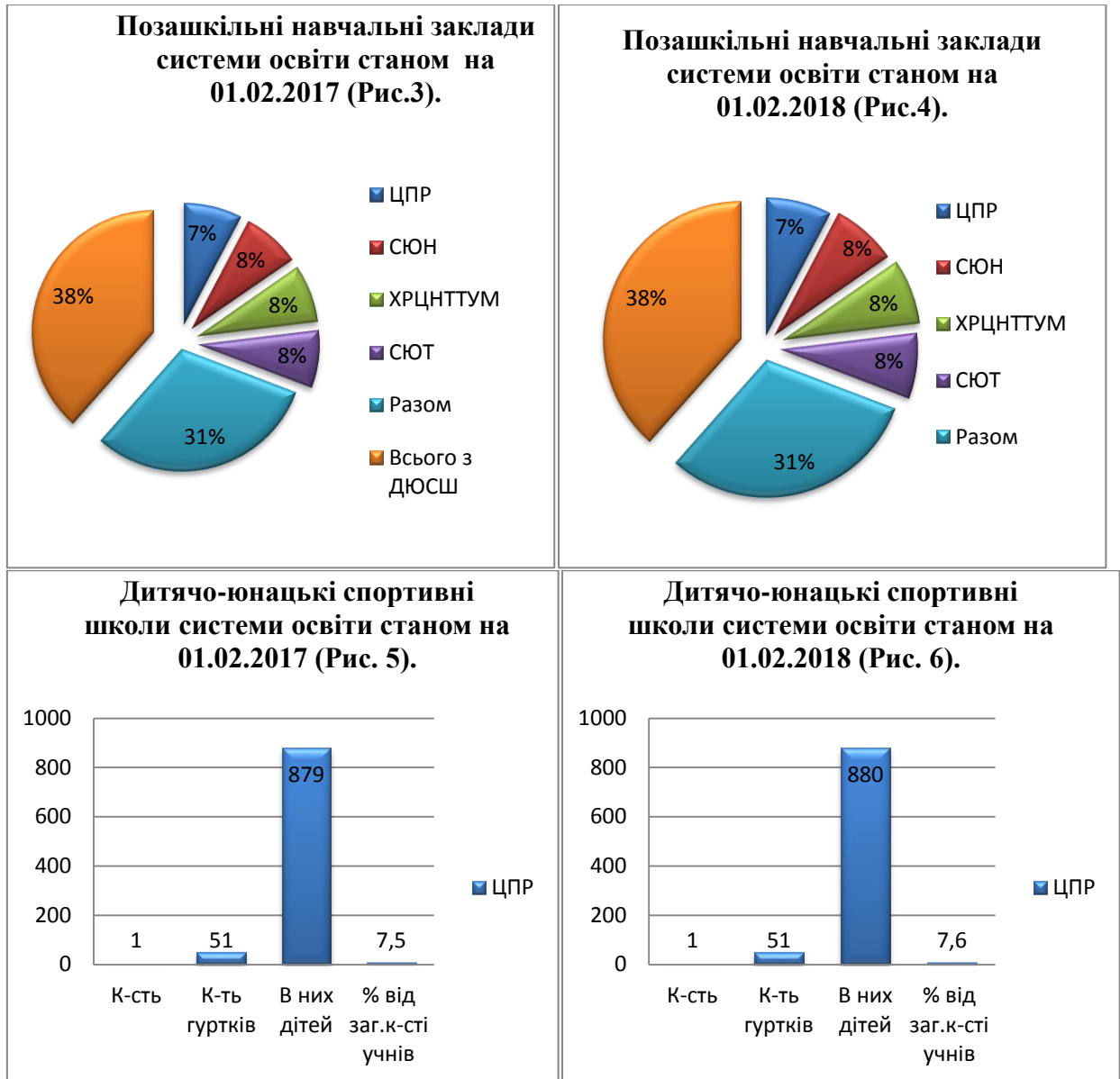
При загальноосвітніх школах I – III ступенів Вишківській № 1 та Копашнівській функціонують 6 вечірніх класів, у них 120 учнів.

З метою надання освітніх послуг представникам національних меншин у регіоні Вишківської селищної ради функціонує Вишківський навчально - виховний комплекс „загальноосвітній навчальний заклад I – III ст. – дошкільний навчальний заклад” ім.Ференца Келчеї із угорською мовою навчання, у якому навчається 391 учень та Вишківська ЗОШ I ст. для дітей ромської національності, у якій навчаються 41 учнів. (Рис.2)

Рис.2. Мережа закладів освіти Хустського району

Позашкільна освіта є складовою безперервної освіти. Значна увага в закладах освіти району приділяється гуртковій роботі, залученню дітей до шкільних, позашкільних гуртків та організації культурного дозвілля учнів.

Як видно з Таблиці 1. – позашкільними закладами освіти охоплено учнів 3857 (32,8%), в порівнянні з минулим навчальним роком 4679 (40,1%) в 264 гуртках.

Всього гуртковою роботою у закладах загальної середньої та позашкільної освіти охоплено 8322 учні (71%), у порівнянні з минулим навчальним роком - 8725 учнів (74,8).

Слід відмітити, що при закладах загальної середньої освіти ще функціонують 391 факультатив з різних предметів, передбачені нормативами по формуванню навчальних планів, якими охоплено 3999 учнів (34%), у

порівнянні з минулим навчальним роком - 367 факультативних годин, якими було охоплено 3985 учнів (34,2%).

З метою організації змістовного дозвілля школярів та сприяння всебічному розвитку учнівської молоді при ХРЦНТТУМ на високому рівні організовано роботу клубу „Ерудит”, в якому залучено 232 учні із 30 шкіл району, у порівнянні із 2016/2017 навчальним роком - 226 учнів із 29 шкіл (Рис. 5).

Також заслуговує на увагу і те, що 807 учнів (6.9%) охоплено позашкільною освітою у гуртках, які не підпорядковані управлінню відділу освіти, молоді та спорту Хустської райдержадміністрації, а саме: Школа танців „Еліт”, школа мистецтв, Спортивний клуб, художня школа „Гайду”, клуб спортивного танцю „Рондо”, ДЮСШ „Нарцис” м.Хуст, тощо (Рис. 6).

Слід відмітити якісну роботу відділу Малої академії наук. Цього навчального року обдаровані учні шкіл Хустського району мали змогу займатись у 16 гуртках МАН, що об'єднали 35 секцій, де їхніми наставниками уже не перший рік залишається високопрофесійна когорта досвідчених педагогів. В цілому, у 2018-2019 н. р. гуртковою роботою дослідницько-експериментального напрямку МАН охоплено 250 учнів.

Також, можна виділити декілька пріоритетних питань, над якими буде працювати район:

1. Відповідно до концепції Нової української школи забезпечити мету повної загальної середньої освіти - різнобічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка усвідомлює себе громадянином України, здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, трудової діяльності та громадянської активності.

2. Створити сучасне освітнє середовище, яке забезпечить необхідні умови, засоби і технології для навчання учнів, освітян, батьків не лише в приміщенні навчального закладу.

3. Орієнтуватися на потреби учня в освітньому процесі, дитиноцентризм.

4. Створити нову структуру школи, яка дає змогу добре засвоїти новий зміст і набути компетентності для життя.

5. Продовжити роботу з реалізації регіональних освітніх програм, спрямованих на розвиток дошкільної, загальної середньої, позашкільної освіти та зміцнення матеріально-технічної бази закладів освіти.

6. Поетапна реалізація „Програми розвитку освіти Хустського району на 2014-2022 роки”.

7. Впровадження інноваційних технологій в навчально-виховний процес.

Висновок:

Комплекси дошкільної, позашкільної та загальної середньої освіти потребують удосконалення. Нагальні проблеми, які слід вирішити: доведення потужностей дошкільних закладів до існуючої потреби, зростання показника охоплення дітей дошкільною освітою та подолання проблеми перевантаження діючих дитячих садків.

Особливостями комплексу загальної середньої освіти у Хустському районі є такі: район характеризується одним із найбільш потужних комплексів середньої освіти у області та водночас найнижчими показниками щільності загальноосвітніх закладів на одиницю площі; чисельність учнів у закладах тяжіє до зростання, більшість учнів проживають у сільській місцевості району, район характеризується великою кількістю вчителів. Відповідно до Концепції «Нової української школи» – ідеології реформи середньої освіти, що почала діяти в 2018 році, головним завданням відділу освіти, молоді та спорту, педагогічних колективів району є виховання і соціалізація особистості, яка усвідомлює себе громадянином України, здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, трудової діяльності та громадянської активності.

Список використаної літератури:

1. <https://osv.khust-rda.gov.ua/>
2. <http://www.uz.ukrstat.gov.ua/index2018.html>
3. <https://osv.khust-rda.gov.ua/navchalni-zakladi-14-38-26-16-08-2017/>
4. <http://khust-vlada.gov.ua/index.php?mid=298&lch=ukr&npage=14>
5. <https://osv.khust-rda.gov.ua/prezentacii-15-08-28-20-11-2017/>